

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. **องค์กรและวิธีการคุ้มครองประชาชนและควบคุมฝ่ายปกครองในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531

แก้วสรร อติโพธิ. **ประชากรพิจารณา : มาตรการยุติข้อขัดแย้งในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชุมชน, 2543.

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. **โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : ปัญหา อุปสรรค และทางออก ใน ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง**, นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2544.

จรัล ดิษฐาอภิชัยและคณะ. **รายงานการวิจัย แนวทางการจัดทำประชาพิจารณ์ในสังคมไทย**. เสนอต่อมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) กรุงเทพมหานคร : กรมวิเทศสหการ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ, 2544.

จันทิรา เอี่ยมมยุรา. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานราชการทางปกครองโดยกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือประชาพิจารณ์**. วารสารนิติศาสตร์ 4 (ธันวาคม 2543) : 707-742.

เฉลิมชัย หิรัญญะสิริ. **การประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. **นิติกรรมทางตุลาการและการควบคุมนิติกรรมในฝ่ายปกครอง**. วารสารนิติศาสตร์. 21 (ธันวาคม 2534) : 592-632.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครอง. วารสารกฎหมาย. 15 (2537).

ชาญชัย แสวงศักดิ์. ประชาพิจารณ์ : การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2540.

ชาติ ชัยเดชสุริยะและคณะ. รัฐธรรมนูญของเรา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสถาบันกฎหมายอาญา, 2541.

ทวีสิน กิรบุตรสุวรรณ. การนำระบบออกเสียงประชามติมาใช้ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. ถกรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา 2541.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. รัฐธรรมนูญกับการออกเสียงประชามติ. วารสารกฎหมาย. 19 (มกราคม 2542) : 159-178.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย. วารสารปฏิรูปการเมือง-กระจายอำนาจ (พฤษภาคม 2542).

นันทวัฒน์ บรมานันท์. วิธีการถอดถอนจากตำแหน่ง. วารสารปฏิรูปการเมือง-กระจายอำนาจ (กรกฎาคม 2542).

นันทวัฒน์ บรมานันท์. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2542.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. การปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2545.

นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว. วิธีประชาพิจารณ์ : กลไกเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานรัฐ. เทศกาล 91 (กรกฎาคม 2539) : 14-17.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. ระบบการควบคุมฝ่ายปกครองในประเทศไทยอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร :
นิติธรรม, 2537.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. รัฐธรรมนูญน่ารู้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ. คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทในประเทศไทย ในรายงาน
วิจัยเรื่อง คดีปกครองที่เกี่ยวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท.
สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับสำนักงานศาลปกครอง, 2545.

ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับ
ความเป็นประชาธิปไตยทางตรง. วารสารกฎหมายปกครอง 17 (สิงหาคม 2541) :
57-81.

ปัญจณี เจียมสันดุษฎี. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สิทธิเสนอกฎหมายของประชาชนตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543

พัชรี สีโรรส. ประชาพิจารณ์กับกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจาก
อเมริกาถึงไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2545.

มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2541.

มุขเมธิน กลั่นอนุรักษ์, Ombudsman : ศึกษาเปรียบเทียบและแนวทางในการจัดตั้งใน
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพมหานคร : นิติ
ธรรม, 2541.

มานิตย์ จุมปา. รัฐธรรมนูญใหม่มีอะไรใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2541.

- มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง คณะกรรมการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2542.
- ยงยุทธ แสงรุ่งเรือง. รูปแบบสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ศรีสุวรรณ จรรยา. ประชาพิจารณ์ – ภาคประชาชน. โลกใบใหม่ 11 (เมษายน 2543) : 30-37.
- ศรีสุวรรณ จรรยา. ประชาพิจารณ์ – มาตรการลดปัญหาหรือเพิ่มความขัดแย้ง โลกใบใหม่ 13 (กรกฎาคม 2541) : 34-35.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน, รวมสาระรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2541.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน. จดหมายข่าวการเมืองใหม่ 1 (กรกฎาคม – กันยายน 2543) : 12-21.
- สมยศ เชื้อไทย และวราภรณ์ วิศรุตพิชญ์. แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและประชาธิปไตย. วารสารนิติศาสตร์ 14 (กันยายน 2527) : 42.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. ประชาพิจารณ์ : เครื่องมือสร้างความชอบธรรมให้กับกระบวนการสะสมทุนของรัฐไทย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 19-20 (2543) : 47-76.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดทำประชาพิจารณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยและติดตามผลนโยบายสาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543.
- สมศักดิ์ สามัคคีธรรม. ประชาพิจารณ์กับการรับข้อขัดแย้งทางสังคม. วารสารร่วมพฤษ 20 (ตุลาคม 2544 – มกราคม 2545) : 145-193.

สาระสำคัญการจัดทำประชาพิจารณ์ โครงการก่อสร้างก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย และโครงการ
โรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ (22 พฤษภาคม
พ.ศ. 2543) : 5.

สุกรานต์ ไรจน์ไพวงศ์. ประชาพิจารณ์ : บนเวทีหรือท้องถนน. โลกสีเขียว 9 (พฤษภาคม –
มิถุนายน 2543) : 20-39.

สุพิชาติ เสนานุกรักษ์. การเข้าชื่อเสนอกฎหมายและเข้าชื่อเสนอถอดถอนตามรัฐธรรมนูญ
ฉบับปัจจุบัน. ยุทธโฆษา 4 (2543).

สุรัตน์ หวังต่อลาภ. การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน. วารสารกรมคุมประพฤติ 3 ปีที่ 6 (มิถุนายน – กรกฎาคม
2542) : 93-99.

สุรินทร์ หามนตรี. ประชาพิจารณ์. วารสารธนาภิรักษ์ 6 (พฤศจิกายน – ธันวาคม 2543) :
93-99.

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร.0204/3379 ลงวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2543.

“ห้วงมือที่สามก่อกวนประชาพิจารณ์โรงไฟฟ้า. ผู้จัดการรายวัน (10 กันยายน พ.ศ. 2542).

อัจฉรา ศิลป์ไชย. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน. วารสารกรมประชาสัมพันธ์. 5 ปีที่ 9
(ตุลาคม 2543) : 40 –41.

เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในกระบวนการ
การตัดสินใจของภาครัฐ เมื่อวันที่ 2-3 สิงหาคม พ.ศ. 2544 ณ สำนักงานคณะกรรมการ
กรรมการกฤษฎีกา

ภาษาอังกฤษ

Bailey, S.H. Jones, B.L. and Mowbray, A.R. **Cases and Materials on Administrative Law.** 3rd eds. London : Sweet & Maxwell Ltd., 1997.

Beatson, J. and Matthews, M.H. **Administrative Law Cases and Materials,** 2nd eds, Oxford : Oxford University, 1993.

Chart University Tutors. **English Administrative Law.** London : Chart Foulks Lynch Ltd., 1984.

Craig, PP. **Administrative Law.** 4th eds. London : Sweet & Maxwell, 1999.

David Foulkes. **Introduction to Administrative Law.** 4th eds. London : Butter worths, 1976.

Her Majesty's Stationery Office. **Acts of the UK Parliament** (Online). Available from : <http://www.legislation.hmsso.gov.uk/acts.htm>. (2003, January 8.)

Gordon Borrie, J. **Public Law.** 2nd eds. London : Sweet & Maxwell, 1970.

Peter Leyland and Teroy Woods. **Administrative Law.** 3rd eds. London : Blackstone Press Limited, 1999.

William Wade, Sir and Christopher Forsyth. **Administrative Law.** 8th eds. Oxford : Oxford University : 2000.

Wraith, R.E. and Lamb, G.B. **Public Inquiries As An Instrument of Government.** London : George Allen & Unwing Ltd., 1971.

ภาคผนวก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์
พ.ศ. 2539

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังการแสดงความคิดเห็นในปัญหาสำคัญของชาติที่มีข้อโต้เถียงหลายฝ่าย สำหรับเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของรัฐในการดำเนินงานอันมีผลกระทบต่อประชาชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของสำนักนายกรัฐมนตรี และของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และหมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์การอื่น ๆ ของรัฐ

“คณะกรรมการที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์

“คณะกรรมการประชาพิจารณ์” หมายความว่า คณะกรรมการประชาพิจารณ์โครงการของรัฐที่แต่งตั้งตามระเบียบนี้

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

“โครงการของรัฐ” หมายความว่า การดำเนินงานไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ตามนโยบายหรือโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือการบริหารราชการในกิจการ

ของรัฐ หรือโครงการที่จะต้องได้รับสัมปทาน การอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ

“ผู้ชำนาญการ” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ตามที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้มีส่วนได้เสียได้แต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาพิจารณา

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียหรือไม่ก็ตามที่คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาแต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการพิจารณาพิจารณา

หมวด 1

คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยพิจารณาพิจารณา

ข้อ 4 ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยพิจารณาพิจารณาหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกสี่คนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยสองคน และผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองอีกสองคน

ให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหารเป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 5 คณะกรรมการที่ปรึกษามีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีพิจารณาพิจารณาให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการทำพิจารณาพิจารณา ตลอดจนวินิจฉัยหรือตอบข้อหารือตามที่กำหนดในระเบียบนี้ รวมทั้งจัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการทำพิจารณาพิจารณาตามที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อ 6 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒีย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) นายกรัฐมนตรีให้ออก
- (4) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ใน

ข้อ 4

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้าแทน ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าแทนย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

หมวดที่ 2

กระบวนการพิจารณาพิจารณา

ข้อ 7 เมื่อรัฐมนตรีสำหรับราชการส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับราชการของกรุงเทพมหานคร เห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการของรัฐเรื่องใดซึ่งหน่วยงานของรัฐในสังกัดจัดให้มีขึ้น อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชนหรือสังคม และอาจนำไปสู่ข้อโต้เถียงหลายฝ่าย สมควรรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานของรัฐและบุคคลอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของรัฐ รัฐมนตรีอาจสั่งให้มีพิจารณาพิจารณาตามระเบียบนี้ได้

โครงการของรัฐเรื่องใดซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีข้าราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีขึ้นแม้จะดำเนินการบางส่วนหรือทั้งหมดในส่วนภูมิภาคหรือในส่วนท้องถิ่น ก็ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ที่จะสั่งให้มีพิจารณาพิจารณาได้

ข้อ 8 ในกรณีที่มีผู้มีส่วนได้เสียเห็นว่า โครงการของรัฐเรื่องใดหากดำเนินการไปแล้วอาจมีผลกระทบตามข้อ 7 และประสงค์จะให้มีการพิจารณาพิจารณาเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานของรัฐเพื่อสอบถามหรือขอคำชี้แจง หากหน่วยงานของรัฐมิได้ตอบหรือชี้แจงเป็นหนังสือภายใน 30 วัน หรือตอบชี้แจงแล้ว แต่ผู้มีส่วนได้เสียยังไม่พอใจและประสงค์จะได้แย้งหรือคัดค้านการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวบางส่วนหรือทั้งหมด ก็ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งหน่วยงานของรัฐดังกล่าวสังกัด แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้มีการพิจารณาพิจารณา

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว หากรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่ากรณีต้องด้วยข้อ 7 และยังไม่เคยมีการพิจารณาพิจารณาในประเด็นดังกล่าวมาก่อน ทั้งการทำพิจารณาพิจารณาจะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์การตรวจสอบเหตุผลและความจำเป็นหรือการแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ ก็อาจสั่งให้มีพิจารณาพิจารณาตามระเบียบนี้ได้

คำสั่งให้มีหรือมิให้มีการพิจารณาพิจารณายอมเป็นอันถึงที่สุด และให้แจ้งผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นคำร้องทราบโดยเร็ว ในกรณีมีผู้มีส่วนได้เสียหลายคนยื่นคำร้องมาพร้อมกัน การแจ้งผู้มีส่วนได้เสียบางคนตามที่อนุমানได้ว่าเป็นผู้แทน ย่อมถือว่าได้แจ้งตามข้อนี้แล้ว

คำสั่งมิให้มีการพิจารณาพิจารณายอมไม่ตัดสิทธิผู้มีส่วนได้เสียเดิมหรือคนใหม่ที่ยื่นคำร้องพร้อมทั้งแสดงเหตุผลใหม่เพื่อขอให้มีการพิจารณาพิจารณา

ข้อ 9 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาเห็นว่าการจัดให้มีประชาพิจารณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ ก็ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคสองของข้อ 8 มาใช้บังคับ

ข้อ 10 ในการสั่งตามข้อ 8 รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี จะจัดให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกลั่นกรองหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นก่อนก็ได้

ข้อ 11 การจัดให้มีประชาพิจารณ์อาจมีขึ้นในระหว่างขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการของรัฐ การพิจารณาทางเลือกอื่นที่เหมาะสม การศึกษาผลกระทบด้านต่าง ๆ หรือในระหว่างขั้นตอนใดก็ได้ก่อนที่รัฐจะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการของรัฐ

การจัดให้มีประชาพิจารณ์ไม่กระทบกระเทือนต่อการที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการอื่นไปพลางเท่าที่จำเป็น แต่จะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อนที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์จะรายงานและแจ้งผลให้รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ทราบมิได้ เว้นแต่จะเป็นการตัดสินใจโดยมติคณะรัฐมนตรีหรือกรณีที่จะต้องเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือพันธะระหว่างประเทศ หรือหากล่าช้าจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือประชาชน

ข้อ 12 เมื่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เห็นสมควรจัดให้มีประชาพิจารณ์ในโครงการของรัฐเรื่องใด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์โครงการของรัฐในเรื่องนั้น ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสามคน

ประธานกรรมการและกรรมการต้องไม่มีส่วนได้เสียกับโครงการของรัฐในเรื่องนั้น กรรมการอย่างน้อยหนึ่งในสามให้ตั้งจากผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการ สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ 13 ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์กำหนดสถานที่ และเวลาในการทำประชาพิจารณ์โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ประชาพิจารณ์ต้องกระทำโดยเปิดเผย แต่คณะกรรมการประชาพิจารณ์จะสั่งห้ามมิให้บุคคลที่ก่อการรบกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยเข้าฟังเฉพาะคราวก็ได้

ข้อ 14 ในการทำประชาพิจารณ์ ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ ดำเนินการดังนี้

(1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่จัดให้มีประชาพิจารณ์

(2) ประกาศให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ประสงค์จะเสนอความคิดเห็น และผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนผู้ชำนาญการมาลงทะเบียนไว้กับคณะกรรมการประชาพิจารณ์ภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในกรณีจำเป็น ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์แต่งตั้งที่ปรึกษาได้

(3) นัดวันประชุมครั้งแรกโดยแจ้งให้บรรดาผู้ที่ลงทะเบียนไว้แล้วทราบ

(4) ในวันประชุมครั้งแรก ให้กำหนดประเด็นที่จะมีประชาพิจารณ์ และปิดประกาศประเด็นดังกล่าว พร้อมทั้งวันเวลาที่ประชุมครั้งต่อ ๆ ไปให้ประชาชนทราบ ณ สถานที่ที่จัดให้มีประชาพิจารณ์

(5) ให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐแถลงข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อน แล้วจึงให้ผู้ชำนาญการหรือที่ปรึกษาแถลง ต่อจากนั้นจึงให้ผู้มีส่วนได้เสียแถลง เมื่อเสร็จสิ้นแล้วคณะกรรมการประชาพิจารณ์จะกำหนดให้ฝ่ายใดแถลง ชี้แจง หรือซักถามก่อนหลังก็ได้ และจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นด้วยก็ได้

ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์คำนึงถึงข้อโต้เถียงของทุกฝ่าย ตลอดจนผลกระทบในด้านต่าง ๆ และให้ดำเนินการด้วยความยืดหยุ่น สุจริตและเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐที่ชัดเจนและถูกต้องตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ 15 เมื่อคณะกรรมการประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นทุกฝ่ายเสร็จแล้ว ให้ทำรายงานประชาพิจารณ์ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(1) รายชื่อกรรมการ ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ผู้ชำนาญการ ที่ปรึกษา

(2) ข้อเท็จจริงโดยสรุปเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ และการประชุม

(3) ความเป็นมาและรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการของรัฐ

(4) ข้อโต้เถียงของทุกฝ่ายและประเด็นที่กำหนดให้มีประชาพิจารณ์

(5) ข้อสรุปหรือผลที่ได้จากประชาพิจารณ์ในด้านความเหมาะสม

ผลกระทบ ทางเลือกอื่น ถ้าหากมี และข้อสังเกตในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

ข้อ 16 ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์เสนอรายงานตามข้อ 15 ต่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่มีประชาพิจารณ์ และส่งรายงานให้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้วย

ในกรณีเห็นสมควร รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี จะเปิดเผยรายงานที่ได้รับให้ประชาชนทราบก็ได้

ข้อ 17 หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ การประชุมปรึกษา การลงมติและการทำรายงานของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ในส่วนที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษากำหนด

ข้อ 18 เมื่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณารายงานของคณะกรรมการประชาพิจารณ์แล้ว ให้ประกาศผลการตัดสินใจพร้อมด้วยเหตุผลเกี่ยวกับโครงการของรัฐนั้น ๆ ให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องเสนอเรื่องนั้นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ก็ให้ชี้แจงเหตุผล เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว

ข้อ 19 ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาเพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ผลสมความมุ่งหมาย

ข้อ 20 ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาจัดทำรายงานประจำปี สรุปผลการทำพิจารณาพิจารณาตามที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเสนอคณะรัฐมนตรีปีละครั้ง

ข้อ 21 ผลที่ได้จากพิจารณาพิจารณาย่อมใช้เป็นแนวทางหรือข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐให้การดำเนินงานตามโครงการของรัฐ มิใช่การตัดสินใจเด็ดขาดที่จะต้องดำเนินการตามนั้นในปัญหาที่มีข้อโต้แย้งหลายฝ่าย แต่ทั้งนี้ไม่ว่ารัฐจะตัดสินใจดำเนินการตามผลที่ได้จากพิจารณาพิจารณาหรือไม่ก็ตามให้หน่วยงานของรัฐรับข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากพิจารณาพิจารณาไปพิจารณาด้วย

ข้อ 22 ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามระเบียบนี้ หรือได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาหรือผู้มีส่วนได้เสียอาจหรือขอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวินิจฉัยหรือกำหนดก็ได้ ในกรณีนี้ หากคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเห็นสมควรให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาเร่งรัดการทำพิจารณาพิจารณาชั่วคราวเพื่อตอบข้อหารือ รอคำวินิจฉัยหรือออกข้อกำหนด ก็ให้แจ้งไปยังรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาพิจารณา เพื่อมีคำสั่งให้เร่งรัดการทำพิจารณาพิจารณาไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการที่ปรึกษาจะรายงาน หรือขอคำวินิจฉัยจากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2539

นายบรรหาร ศิลปอาชา
(นายบรรหาร ศิลปอาชา)
นายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
โดยวิธีประชาพิจารณ์

ด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ความมุ่งหมายของการจัดทำประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเป็นระบบ ชัดเจน ถูกต้อง และสะท้อนถึงปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิตของประชาชน และใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจดำเนินงานโครงการของรัฐ ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากที่สุด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 และข้อ 17 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 และมติที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ ครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2540 จึงให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลเบื้องต้น

เมื่อเห็นสมควรจัดให้มีการประชาพิจารณ์ในโครงการของรัฐเรื่องใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบการจัดทำประชาพิจารณ์ ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการประชาพิจารณ์ คือ

1.1 จัดทำข้อมูลเบื้องต้นในประเด็นปัญหาที่จะใช้เป็นหลักในการประชาพิจารณ์

1.2 รายละเอียดข้อมูลเบื้องต้น ให้ระบุประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ ทางเลือก และผลกระทบของทางเลือกต่าง ๆ

1.3 ความเป็นไปได้ด้านเทคนิคของทางเลือกต่าง ๆ ที่นำมาใช้แก้ไขปัญหา และข้อยุติเบื้องต้น

1.4 ให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลตาม 1.1-1.3 ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ ใช้ประกอบการทำประชาพิจารณ์โครงการของรัฐในเรื่องนั้น ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่มิคำสั่งให้มีการประชาพิจารณ์

/สำหรับโครงการ...

สำหรับโครงการของรัฐที่จะจัดให้มีการประชาพิจารณ์ ให้รวมถึงโครงการของภาคเอกชนที่จะต้องได้รับสัมปทาน การอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ

2. การแต่งตั้งและการประชุมคณะกรรมการประชาพิจารณ์

2.1 การแต่งตั้งกรรมการประชาพิจารณ์ให้แต่งตั้งจากผู้ที่มีความเป็นกลางและเหมาะสมในปัญหาที่จะประชาพิจารณ์ และมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2.2 ให้กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ในเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จภายใน 120 วัน นับตั้งแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ขยายเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ได้ตามความจำเป็น

2.3 ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์จัดทำรายงานการประชาพิจารณ์ในเรื่องนั้น ๆ เสนอผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ทุก 30 วัน

2.4 การประชุมของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

2.5 การนัดประชุมของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ต้องทำเป็นหนังสือ และแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้ ทั้งนี้กรณีมีเหตุผลจำเป็นเร่งด่วนประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

2.6 ประธานกรรมการประชาพิจารณ์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

2.7 การลงมติของที่ประชุมกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

เรื่องใดถ้าไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น

2.8 ในการประชุมกรรมการต้องมีการรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือ ก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย

3. วิธีการประชาพิจารณ์

3.1 การประชาสัมพันธ์การจัดให้มีประชาพิจารณ์ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ดำเนินการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลในเรื่องที่จะมีการประชาพิจารณ์ดังนี้

3.1.1 ปิดประกาศ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

- (1) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์
- (2) ประเด็นเรื่องที่จะทำประชาพิจารณ์
- (3) สรุปย่อข้อเสนอบื้องต้นโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- (4) กำหนดวันเวลา และสถานที่ลงทะเบียน โดยให้มีระยะเวลาการลงทะเบียนไม่เกิน 7 วัน
- (5) สถานที่ที่จะขอข้อมูลเพิ่มเติม
- (6) คุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนตามที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์กำหนด

ทั้งนี้ การปิดประกาศจะต้องดำเนินการปิดประกาศโดยเปิดเผยในสถานที่เข้าถึงได้ง่าย โดยให้ปิดประกาศล่วงหน้าก่อนวันลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 30 วัน ยกเว้นกรณีที่เป็นเรื่องที่อยู่ในพื้นที่ หรือเป็นเรื่องไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย และไม่มีรายละเอียดมาก ให้ปิดประกาศล่วงหน้าก่อนวันลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 15 วัน สำหรับผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงให้ส่งประกาศที่มีรายละเอียดข้างต้นถึงตัวบุคคลทางไปรษณีย์ด้วย

3.1.2 ข้อมูลตาม 3.1.1 ให้ประกาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ในท้องที่ที่จะมีการประชาพิจารณ์ รวมทั้งโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันของท้องถิ่นอย่างน้อย 1 ฉบับ ก่อนการลงทะเบียนจัดทำประชาพิจารณ์อย่างน้อย 7 วัน

3.2 การลงทะเบียนประชาพิจารณ์ ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ดำเนินการดังนี้

3.2.1 กำหนดจำนวนผู้มีส่วนได้เสียตามที่เห็นสมควร เพื่อลงทะเบียนร่วมประชุมประชาพิจารณ์ และรับเอกสารเกี่ยวกับประเด็นเรื่องที่จะประชาพิจารณ์ โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและความเหมาะสมของการจัดให้มีประชาพิจารณ์ ทั้งนี้ ให้กำหนดมาตรการป้องกันการจัดตั้งมวลชนมาลงทะเบียนด้วย

3.2.2 ในกรณีจำเป็น ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์กำหนดจำนวนผู้แทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์ในการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในฐานะเป็นตัวแทนของกลุ่ม

3.2.3 ให้นำหน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนได้เสีย แต่งตั้งผู้ชำนาญการฝ่ายละเท่าๆ กัน ตามที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์กำหนด และแจ้งให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ทราบก่อนวันลงทะเบียน

3.2.4 การลงทะเบียนและการดำเนินการประชุม ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้ผู้มีส่วนได้เสียซึ่งประสงค์จะเข้าร่วมประชาพิจารณ์ จัดทำคำขอลงทะเบียน ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ อาชีพ โดยระบุประเด็นที่จะซักถาม ท้วงติง และเสนอแนะในการประชุม รวมทั้งพยานหลักฐาน ข้อมูล หรือเอกสารประกอบที่จะเสนอต่อที่ประชุม พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในคำขอลงทะเบียน

การยื่นคำขอลงทะเบียนอาจยื่นทางไปรษณีย์หรือยื่นด้วยตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนด สำหรับกำหนดระยะเวลาการยื่นคำขอทางไปรษณีย์จะถือตราประทับประจำวันที่ทำการไปรษณีย์เป็นสำคัญ

(2) คณะกรรมการประชาพิจารณ์ประชุมเพื่อพิจารณากำหนดประเด็นระยะเวลาการประชุม และตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียน รวมทั้งแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์

(3) แจ้งให้ผู้ลงทะเบียนทราบประเด็นที่จะประชาพิจารณ์ การแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ และช่วงเวลาของการประชาพิจารณ์ของกลุ่มต่าง ๆ ภายหลังจากวันลงทะเบียนไม่เกิน 7 วัน

3.2.5 ให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแจ้งรายชื่อตัวแทนของกลุ่มต่อคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ภายใน 15 วัน ภายหลังจากวันลงทะเบียน

3.3 การจัดทำเอกสารและนัดวันประชุมประชาพิจารณ์ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ดำเนินการ ดังนี้

/3.3.1 รวบรวมเอกสาร...

3.3.1 รวบรวมเอกสารโครงการที่จะจัดให้มีการประชาพิจารณ์ โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย ชื่อโครงการ สรุปเนื้อหาและขอบเขตของโครงการ ประเด็นปัญหาที่จะนำเสนอที่ประชุมประชาพิจารณ์ ให้ผู้ลงทะเบียนใช้ประกอบการประชุมประชาพิจารณ์

3.3.2 แจ้งกำหนดวันนัดประชุมประชาพิจารณ์ให้ผู้ลงทะเบียนทราบล่วงหน้าก่อนการประชุมประชาพิจารณ์ไม่น้อยกว่า 30 วัน นับจากวันสิ้นสุดการลงทะเบียน

3.4 ให้ประธานกรรมการประชาพิจารณ์เป็นประธานที่ประชุมการจัดทำประชาพิจารณ์ มีอำนาจควบคุมการประชุมประชาพิจารณ์ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 และตามประกาศของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ และมีอำนาจขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดูแลความเรียบร้อยในการประชุม

ในกรณีประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการประชาพิจารณ์ที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในการประชุม

3.5 วิธีการประชาพิจารณ์ ให้ประธานที่ประชุมประชาพิจารณ์ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.5.1 ให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐแถลงข้อเท็จจริง และความเห็นเกี่ยวกับโครงการของรัฐตามประเด็นที่ได้กำหนดไว้

3.5.2 ให้ผู้ชำนาญการหรือที่ปรึกษาแถลง

3.5.3 ให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือตัวแทนของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วแถลงตามประเด็นการประชุมประชาพิจารณ์ที่กำหนดไว้

3.5.4 ในช่วงการแถลงของฝ่ายต่าง ๆ ประธานที่ประชุมอาจซักถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้แถลงคนใดก็ได้

3.5.5 ในกรณีที่เห็นสมควร ประธานกรรมการประชาพิจารณ์อาจอนุญาตให้มีการถ่ายทอดสดการประชุม ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ได้

3.5.6 ประธานที่ประชุมมีอำนาจกำหนดเวลาการแถลงของฝ่ายต่าง ๆ การกำหนดให้ฝ่ายต่าง ๆ แถลงเพิ่มเติม การให้ผู้เข้าร่วมประชุมสอบถามปัญหา รวมทั้งสามารถกำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมตั้งผู้แทนแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้

เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมประชาพิจารณ์ ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์จัดประชุมลงมติในประเด็นที่มีการประชาพิจารณ์ทุกประเด็น

/ในกรณี...

ในกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องมีข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชาพิจารณ์ สามารถเสนอความคิดเห็นเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการประชาพิจารณ์ได้ ภายใน 15 วัน หลังสิ้นสุดการประชุมประชาพิจารณ์

4. การจัดทำรายงานประชาพิจารณ์

ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์จัดทำรายงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 ภายใน 45 วัน นับแต่สิ้นสุดการประชุมประชาพิจารณ์ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ให้ผู้ที่แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ขยายเวลาการจัดทำรายงานประชาพิจารณ์ได้ตามที่เห็นสมควร

รายงานประชาพิจารณ์ให้เก็บไว้ที่หน่วยงานของรัฐที่จัดให้มีประชาพิจารณ์อย่างน้อย 1 ชุด และต้องประกาศให้ทราบทั่วกัน

5. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชาพิจารณ์

ให้เบิกจ่ายจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการที่จัดให้มีการประชาพิจารณ์โดยให้รวมถึงค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ การเตรียมเอกสาร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามระเบียบของทางราชการ

6. หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์

ตามประกาศนี้ไม่ใช่นับคับกับการทำประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2540

นายลิขิต เทอดสธีร์ศักดิ์

(นายลิขิต เทอดสธีร์ศักดิ์)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
พ.ศ.

หลักการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

เหตุผล

โดยที่รัฐมีนโยบายให้ประชาชนได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น ให้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นเพื่อรัฐจะได้นำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยิน
ยอมของรัฐสภาฯ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็น
เห็นของประชาชน พ.ศ.”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง
กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วน
ท้องถิ่น คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและหมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์
การอื่น ๆ ของรัฐ

“คณะกรรมการที่ปรึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาว่า
ด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการประชาพิจารณ์” หมายความว่า คณะกรรมการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ประชาพิจารณ์” หมายความว่า การที่หน่วยงานของรัฐจัดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อนการอนุญาต หรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชน หรือชุมชนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็น” หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ หรือผู้สนใจทั่วไป

“โครงการของรัฐ” หมายความว่า การดำเนินงานไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ตามนโยบายหรือโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือการบริหารราชการ หรือโครงการที่จะต้องได้รับสัมปทาน การอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

“ผู้ชำนาญการ” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ ตามที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นได้แต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

“ที่ปรึกษา” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ ตามที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์ แต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

มาตรา 4 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชน และจากผู้ที่มิได้เป็นข้าราชการ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ หรือที่ปรึกษาของ พรรคการเมือง ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมาจากผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของ รัฐหรือเอกชนไม่น้อยกว่าสามคน

ให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 6 คณะกรรมการที่ปรึกษามีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ดูแลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้เป็นไปโดยความเรียบร้อย ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการทำประชาพิจารณ์
- (3) ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) วินิจฉัย หรือตอบข้อหารือเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- (5) วินิจฉัยคำร้องขอให้มีการทำประชาพิจารณ์ ตามมาตรา 12
- (6) วินิจฉัยข้ออุทธรณ์ ผลการตัดสินใจการทำประชาพิจารณ์ ตามมาตรา 23
- (7) มีหนังสือเรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใด มาชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้
- (8) จัดทำรายงานประจำปี สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
- (9) เรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒีย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเมื่อ

- (1) ดาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (4) เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 5
- (5) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ

สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้แทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 8 การประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษา ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนน กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง

มาตรา 9 คณะกรรมการที่ปรึกษาจะแต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษามอบหมายก็ได้ และให้นำความในมาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 2

การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

มาตรา 10 หน่วยงานของรัฐ ก่อนมีคำสั่งทางปกครองให้มีการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ เรื่องใดที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในโครงการของรัฐนั้นได้

กรณีหน่วยงานของรัฐเห็นว่าโครงการของรัฐในเรื่องใดตามวรรคหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ หน่วยงานของรัฐต้องประกาศให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบโครงการของรัฐนั้น ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุแนวนโยบายของรัฐ สภาพปัญหา ผลกระทบที่เล็งเห็น การเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้น ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะมีคำสั่งทางปกครองไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

มาตรา 11 กรณีหน่วยงานของรัฐไม่จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ ตามมาตรา 10 ถ้าผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคนเข้าชื่อร้องขอต่อหน่วยงานของรัฐ ให้จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ได้ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะมีคำสั่งทางปกครองไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในโครงการของรัฐนั้น

มาตรา 12 กรณีหน่วยงานของรัฐไม่จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ ตามมาตรา 10 ผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็น อาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อวินิจฉัยก็ได้ ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะมีคำสั่งทางปกครองไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาได้วินิจฉัยแล้ว ให้แจ้งมติให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ เพื่อดำเนินการตามมติของคณะกรรมการที่ปรึกษาต่อไป

มติของคณะกรรมการที่ปรึกษาให้เป็นที่สุด

มาตรา 13 ตามในหมวดนี้ มิให้ใช้บังคับถ้าเป็นการตัดสินใจ ในกรณีที่จะต้องเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือหากล่าช้าจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ

หมวด 3

คณะกรรมการประชาพิจารณ์

มาตรา 14 เมื่อหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ตามโครงการของรัฐ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ในเรื่องนั้น ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอีกไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบคน ซึ่งในจำนวนนี้อย่างน้อยสามคนต้องไม่เป็นบุคลากรของหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการนั้น

มาตรา 15 คณะกรรมการประชาพิจารณ์ มีอำนาจหน้าที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้เป็นไปโดยความเรียบร้อย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการที่ปรึกษากำหนด

มาตรา 16 การประชุมและการวินิจฉัยของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ให้นำ มาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 17 การจัดทำประชาพิจารณ์ต้องกระทำโดยเปิดเผย และอย่างน้อยต้องแจ้งรายละเอียดของโครงการ กำหนดสถานที่และเวลาในการจัดทำประชาพิจารณ์ ให้ผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นหรือผู้แทนทราบ ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนถึงวันทำประชาพิจารณ์ โดยติดประกาศไว้ที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการนั้น

หมวด 4

การวินิจฉัย สั่งการ และการรายงาน

มาตรา 18 การจัดทำประชาพิจารณ์ ให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐแถลงข้อเท็จจริง และความเห็นเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อน แล้วจึงให้ผู้ชำนาญการหรือที่ปรึกษาแถลง ต่อจากนั้นจึงให้ผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นแถลง เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการประชาพิจารณ์จะ กำหนดให้ฝ่ายใดแถลงชี้แจงหรือซักถามก่อนหลังก็ได้ รวมทั้งอาจเรียกให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย เสนอพยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสารเพิ่มเติมก็ได้

ให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์คำนึงถึงข้อโต้แย้งของทุกฝ่าย ตลอดจนผลกระทบในด้านต่าง ๆ และให้ดำเนินการด้วยความยืดหยุ่น สุจริตและเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐที่ชัดเจนและถูกต้องตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

มาตรา 19 ให้คณะกรรมการประจำพิจารณาวินิจฉัยข้อเสนอความเห็น ให้เป็นไปตามประเด็นและพยานหลักฐาน ว่าสมควรดำเนินการยกเลิกโครงการ หรือแก้ไข โดยศึกษาเพิ่มเติม หรืออนุมัติโครงการนั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดสิทธิผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นเดิม หรือคนใหม่ที่จะเสนอความเห็นที่เป็นเหตุผลใหม่ให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณา ก่อนที่หน่วยงานของรัฐจะมีคำสั่งทางปกครองในโครงการของรัฐนั้น

มาตรา 20 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาฯ รับฟังความคิดเห็นทุกฝ่ายเสร็จแล้ว ให้ทำรายงานการพิจารณาพิจารณาฯ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (1) รายชื่อกรรมการพิจารณาพิจารณาฯ ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ผู้ชำนาญการที่ปรึกษา และผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นหรือผู้แทน
- (2) ข้อเท็จจริงโดยสรุปเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ และการประชุม
- (3) ความเป็นมาและรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการของรัฐ
- (4) ข้อโต้แย้งของทุกฝ่าย
- (5) ข้อสรุปหรือผลที่ได้จากการทำพิจารณาพิจารณาฯ ในด้านความเหมาะสม ผลกระทบ ทางเลือกอื่น ถ้าหากมี และข้อสังเกตในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ โดยอ้างอิงจากสำนวนหลักฐานเท่านั้น

มาตรา 21 ให้คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาฯ เสนอรายงานตามมาตรา 20 ต่อหน่วยงานของรัฐที่จัดให้มีการทำพิจารณาพิจารณาฯ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจความเป็นไปได้ของโครงการนั้น

ผลที่ได้จากการทำพิจารณาพิจารณาฯ ย่อมใช้เป็นแนวทางหรือข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ แต่ทั้งนี้ ไม่ว่าจะรัฐจะตัดสินใจดำเนินการตามผลที่ได้จากการทำพิจารณาพิจารณาฯ หรือไม่ก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐรับข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำพิจารณาพิจารณาฯ ไปพิจารณาด้วย

มาตรา 22 เมื่อหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาพิจารณาฯ ของคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาฯ ตามมาตรา 21 แล้ว ให้ประกาศผลการตัดสินใจพร้อมด้วยเหตุผลเกี่ยวกับโครงการของรัฐให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย ไว้ที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการนั้น และส่งรายงานให้คณะกรรมการที่ปรึกษาทราบด้วย

มาตรา 23 ผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคน อาจเข้าชื่อยื่นอุทธรณ์ผลการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 22 ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาได้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐประกาศผลการตัดสินใจ

ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาดำเนินการพิจารณาข้ออุทธรณ์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในกรณีนี้อาจมีมติให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของโครงการนั้นชะลอการออกคำสั่งทางปกครองนั้นไว้ก่อนก็ได้

มติของคณะกรรมการที่ปรึกษาให้เป็นที่สุด

มาตรา 24 ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมิได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการประชาพิจารณ์หรือผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็น อาจหารือหรือขอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวินิจฉัยหรือกำหนดก็ได้ ในการนี้หากคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเห็นสมควรให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์ระงับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนชั่วคราว เพื่อตอบข้อหารือ รอคำวินิจฉัย หรือออกข้อกำหนด หรือให้จัดมีการทำประชาพิจารณ์เพิ่มเติม ก็ให้แจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐที่แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์เพื่อมีคำสั่งตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอได้ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการที่ปรึกษาจะรายงาน หรือขอคำวินิจฉัยจากคณะรัฐมนตรีก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา 25 ให้พระราชบัญญัติว่าด้วยการผังเมือง พ.ศ. 2518 ในส่วนที่เกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย ร้องขอให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้

Tribunals and Inquiries Act 1992*

(1992 CHAPTER 53)

9.-(1) The Lord Chancellor, after consultation with the Council, may make rules regulating the procedure to be followed in connection with statutory inquiries held by or on behalf of Ministers; and different provision may be made by any such rules in relation to different classes of such inquiries.

(2) Any rules made by the Lord Chancellor under this section shall have effect, in relation to any statutory inquiry, subject to the provisions of the enactment under which the inquiry is held, and of any rules or regulations made under that enactment.

(3) Subject to subsection (2), rules made under this section may regulate procedure in connection with matters preparatory to such statutory inquiries as are mentioned in subsection (1), and in connection with matters subsequent to such inquiries, as well as in connection with the conduct of proceedings at such inquiries.

(4) In the application of this section to inquiries held in Scotland—

(a) for any reference to the Lord Chancellor there shall be substituted a reference to the Lord Advocate, and

(b) the Council, in exercising their functions under this section in relation to rules to be made by the Lord Advocate, shall consult with the Scottish Committee.

* Her Majesty's Stationery Office. **Tribunals and Inquiries Act 1992**. (Online).

Available from : http://www.legislation.hmsso.gov.uk/acts/acts1992/uk_pga_19920053_en_1.htm. (2003, January 8.)

10. – (1) Subject to the provisions of this section and section 14, where

(a) any tribunal specified in Schedule 1 gives any decision, or

(b) any Minister notifies any decision taken by him –

(a) after a statutory inquiry has been held by him or on his behalf, or

(ii) in a case in which a person concerned could (whether by objecting or otherwise) have required a statutory inquiry to be so held,

is shall be the duty of the tribunal or Minister to furnish a statement, either written or oral, of the reasons for the decision if requested, on or before the giving or notification of the decision, to state the reasons.

(2) The statement referred to in subsection (1) may be refused, or the specification of the reasons restricted, on grounds of national security.

(3) A tribunal or Minister may refuse to furnish a statement under subsection (1) to a person not primarily concerned with the decision if of the opinion that to furnish it would be contrary to the interests of any person primarily concerned.

(4) Subsection (1) does not apply to any decision taken by a Minister after the holding by him or on his behalf of an inquiry or hearing which is a statutory inquiry by virtue only of an order made under section 16(2) unless the order contains a direction that this section is to apply in relation to any inquiry or hearing to which the order applies.

(5) Subsection (1) does not apply–

(a) to decisions in respect of which any statutory provision has effect, apart from this section, as to the giving of reasons,

(b) to decisions of a Minister in connection with the preparation, making, approval, confirmation, or concurrence in regulations, rules or byelaws, or orders or schemes of a legislative and not executive character, or

(c) to decisions of the Occupational Pensions Board referred to in paragraph 35(d) of Schedule 1.

(6) Any statement of the reasons for a decision referred to in paragraph (a) or (b) of subsection (1), whether given in pursuance of that subsection or of any other statutory provision, shall be taken to form part of the decision and accordingly to be incorporated in the record.

(7) If, after consultation with the Council, it appears to the Lord Chancellor and the Lord Advocate that it is expedient that—

(a) decisions of any particular tribunal or any description of such decisions, or

(b) any description of decisions of a Minister,

should be excluded from the operation of subsection (1) on the ground that the subject-matter of such decisions, or the circumstances in which they are made, make the giving of reasons unnecessary or impracticable, the Lord Chancellor and the Lord Advocate may by order direct that subsection (1) shall not apply to such decisions.

(8) Where an order relating to any decisions has been made under subsection (7), the Lord Chancellor and the Lord Advocate may, by a subsequent order made after consultation with the Council, revoke or vary the earlier order so that subsection (1) applies to any of those decisions.

**THE TOWN AND COUNTRY PLANNING
(INQUIRIES PROCEDURE) RULES 1992***

(S.I. 1992 No. 2038)

Citation and Commencement

1. These Rules may be cited as the Town and Country Planning (Inquiries Procedure) Rules 1992 and shall come into force on 30 September, 1992.

Interpretation

2. In these Rules, unless the context otherwise requires –

“applicant”, in the case of an appeal, means the appellant;

“assessor” means a person appointed by the Secretary of State to sit with an inspector at an inquiry or re-opened inquiry to advise the inspector on such matters arising as the Secretary of State may specify;

“the Commission” means the Historic Buildings and Monuments Commission for England;

“Conservation area consent” has the meaning given in section 74(1) of the Listed Buildings Act;

“development order” has the meaning given in section 59 of the Planning Act;

“document” includes a photograph, map or plan;

“inquiry” means a local inquiry in relation to which these Rules apply;

* Her Majesty's Stationery Office. **The Town and Country Planning (Inquiries Procedure) Rules 1992**. (Online) Available from : [http : // www.legislation.hmso.gov.uk/sils/1992/yksi_19922038_en_1.htm](http://www.legislation.hmso.gov.uk/sils/1992/yksi_19922038_en_1.htm). (2003, January 8.).

“inspector” means a person appointed by the Secretary of State to hold an inquiry or a re-opened inquiry;

“land” means the land, tree or building to which an inquiry relates;

“the Listed Buildings Act” means the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990;

“listed building consent” has the meaning given in section 8(7) of the Listed Buildings Act;

“local planning authority” means –

- (i) in relation to a referred application, the body who would otherwise have dealt with the application;
- (ii) in relation to an appeal, the body who were responsible for dealing with the application occasioning the appeal;

“outline statement” means a written statement of the principal submissions which a person proposes to put forward at an inquiry;

“the Planning Act” means the Town and Country Planning Act 1990;

“ pre-inquiry meeting” means a meeting held before an inquiry to consider what may be done with a view to securing that the inquiry is conducted efficiently and expeditiously, and where two or more such meetings are held references to the conclusion of a pre-inquiry meeting are references to the conclusion of the final meeting;

“referred application” means an application of any description mentioned in rule 3(1) which is referred to the Secretary of State for determination;

“relevant date” means the date of the Secretary of State’s written notice to the applicant and the local planning authority of his intention to cause an inquiry to be held, and “relevant notice” means that notice;

the 1988 Rules” means the Town and Country Planning (Inquiries Procedure) Rules 1988;

“statement of case” means, and is comprised of a written statement which contains full particulars of the case which a person proposes to put forward at an inquiry, and a list of any documents which that person intends to refer to or put in evidence;

“statutory party” means –

(a) a person mentioned in paragraph (1)(b)(i) of article 22 A of the Town and Country Planning General Development Order 1988 whose representations the Secretary of State is required by paragraph (3) of that article to take into account in determining the referred application or appeal to which an inquiry relates; and, in the case of an appeal, such a person whose representations the local planning authority were required by paragraph (1) of that article to take into account in determining the application occasioning the appeal; and

(b) a person whose representations the Secretary of State is required by paragraphs (3) (b) and (5) of regulation 6 of the Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Regulations 1990 to take into account in determining the referred application or appeal to which an inquiry relates; and, in the case of an appeal, a person whose representations the local planning authority were required by paragraph (3) (b) of that regulation to take into account in determining the application occasioning the appeal.

“tree preservation order” has the meaning given in section 198 of the Planning Act.

Application of rules

3. – (1) These Rules apply in relation to any local inquiry caused by the Secretary of State to be held in England or Wales before he determines –

- (a) an application in relation to planning permission referred to him under section 77, or an appeal to him under section 78, of the Planning Act;
- (b) an application for consent referred to him under a tree preservation order or an appeal to him under such an order, with the exceptions that rule 4(1) shall not apply and the references to a statutory party shall be omitted;
- (c) an application for listed building consent referred to him under section 12, or for variation or discharge of conditions referred to him under that section as applied by section 19, or an appeal to him under section 20, of the Listed Buildings Act;
- (d) an application for conservation area consent referred to him under section 12 (including an application to which that section is applied by section 19), or an appeal to him under section 20, of the Listed Buildings Act as those sections are applied by virtue of section 74(3) of that Act,

but do not apply to any local inquiry by reason of the application of any provision mentioned in this paragraph by any other enactment.

(2) Where these Rules apply in relation to an appeal which at some time fell to be disposed of in accordance with the Town and Country Planning Appeals (Determination by Inspectors) (Inquiries Procedure) Rules 1992 or Rules superseded by those Rules, any step taken or thing done under those Rules which could have been done under any corresponding provision of these Rules shall have effect as if it had been taken or done under that corresponding provision.

Preliminary information to be supplied by local planning authority

4. – (1) The local planning authority shall, on receipt of a notice from the Secretary of State of his intention to cause an inquiry to be held (“the relevant notice”), forthwith inform him and the applicant in writing of the name and address of any statutory party who has made representations to them; and the Secretary of State shall as soon as practicable thereafter inform the applicant and the local planning authority in writing of the name and address of any statutory party who has made representations to him.

(2) This paragraph applies where –

- (a) the Secretary of State has given to the local planning authority a direction restricting the grant of planning permission for which application was made; or
- (b) in a case relating to listed building consent, the Commission has given a direction to the local planning authority pursuant to section 14(2) of the Listed Buildings Act as to how the application is to be determined; or
- (c) the Secretary of State or any other Minister of the Crown or any government department, or any body falling within rule 11(1) (c), has expressed in writing to the local planning authority the view that the

application should not be granted either wholly or in part, or should be granted only subject to conditions, or, in the case of an application for consent under a tree preservation order, should be granted together with a direction requiring replanting; or

- (d) any authority or person consulted in pursuance of a development order has made representations to the local planning authority about the application.

(3) Where paragraph (2) applies, the local planning authority shall forthwith after the date of the relevant notice ("the relevant date") inform the person or body shall thereupon give the local planning authority a written statement of the reasons for making the direction, expressing the view or making the representations, as the case may be.

Procedure where Secretary of State causes pre-inquiry meeting to be held

5.-(1) The Secretary of State may cause a pre-inquiry meeting to be held if it appears to him desirable and where he does so the following paragraphs apply.

(2) The Secretary of State shall serve with the relevant notice a notification of his intention to cause a meeting to be held and a statement of the matters about which he particularly wishes to be informed for the purposes of his consideration of the application or appeal in question; and where another Minister of the Crown or a government department has expressed in writing to the Secretary of State a view which is mentioned in rule 4(2)(c), the Secretary of State shall set this out in his statement and shall supply a copy of the statement to the Minister of government department concerned.

(3) The local planning authority shall cause to be published in a newspaper circulating in the locality in which the land is situated a notice of the Secretary of State's intention to cause a meeting to be held and of the statement served in accordance with paragraph (2)

(4) The applicant and the local planning authority shall, not later than 8 weeks after the relevant date, each serve an outline statement on the other and on the Secretary of State.

(5) Where rule 4(2) applies, the local planning authority shall –

(a) include in their outline statement the terms of –

(i) any direction given together with a statement of the reasons therefore for; and

(ii) any view expressed or representation made on which they intend to rely in their submissions at the inquiry; and

(b) within the period mentioned in paragraph (4), supply a copy of their statement to the person or body concerned.

(6) The Secretary of State may in writing require any other person who has notified him of an intention or a wish to appear at the inquiry to serve, within 4 weeks of being so required, an outline statement on him, the applicant and the local planning authority.

(7) The meeting (or, where there is more than one, the first meeting) shall be held not later than 16 weeks after the relevant date.

(8) The Secretary of State shall give not less than 3 weeks written notice of the meeting to the applicant, the local planning authority, and person known at the date of the notice to be entitled to appear at the inquiry and any other person whose presence at the meeting seems to him to be desirable; and he may require the local planning authority to take, in relation to notification of the meeting, one or more of the

steps which he may under rule 10(6) require them to take in relation to notification of the inquiry.

(9) The inspector shall preside at the meeting and shall determine the matters to be discussed and the procedure to be followed, and he may require any person present at the meeting who, in his opinion, is behaving in a disruptive manner to leave and may refuse to permit that person to return or to attend any further meeting, or may permit him to return or attend only on such conditions as he may specify.

(10) Where a pre-inquiry meeting has been held pursuant to paragraph (1), the inspector may hold a further meeting. He shall arrange for such notice to be given of a further meeting as appears to him necessary; and paragraph (9) shall apply to such a meeting.

Service of statements of case, etc.

6. – (1) Subject to paragraph (4), the local planning authority shall, not later than –

(a) 6 weeks after the relevant date, or

(b) where a pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5, 4 weeks after the conclusion of that meeting,

serve a statement of case on the Secretary of State, the applicant and any statutory party.

(2) Where rule 4(2) applies, the local planning authority shall, unless they have already done so in an outline statement, include in their statement of case the matters mentioned in rule 5(5)(a) and shall supply a copy of the statement to the person or body concerned.

- (3) Subject to paragraph (4), the applicant shall, not later than –
- (a) in the case of a referred applicant where no pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5, 6 weeks after the relevant date, or
 - (b) in the case of an appeal where no such meeting is held 9, weeks after the relevant date, or
 - (c) in any case where a pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5, 4 weeks after the conclusion of that meeting,

serve a statement of case on the Secretary of State, the local planning authority and any statutory party.

(4) The statement of case mentioned in paragraph (1) or, as the case may be, paragraph (3) shall be served no later than the day which is 4 weeks before the date fixed for the holding of the inquiry, where that day falls within whichever of the periods mentioned in either of those paragraphs is applicable to the case.

(5) The applicant and the local planning authority may each require the other to send to them a copy of any document, or of the relevant part of any document, referred to in the list of documents comprised in that party's statement of case; and any such document, or relevant part, shall be sent as soon as practicable to the party who required it.

(6) The Secretary of State may in writing require any other person who has notified him of an intention or a wish to appear at an inquiry to serve a statement of case, within 4 weeks if being so required, on the applicant, the local planning authority, the Secretary of State and any (or any other) statutory party.

(7) The Secretary of State shall supply any person from whom he requires a statement of case in accordance with paragraph (6) with a copy of the applicant's and the local planning authority's statement of case and shall inform that person of the

name and address of every person on whom his statement of case is required to be served.

(8) The Secretary of State or an inspector may require any person who has served a statement of case in accordance with this rule to provide such further information about the matters contained in the statement as he may specify; and a person so required shall provide the Secretary of State, or as the case may be, the inspector, with that information in writing and shall, at the same time, send a copy to any other person on whom the statement of case has been served.

(9) Any person other than the applicant who serves a statement of case on the local planning authority shall serve with it a copy of any document, or of the relevant part of any document, referred to in the list comprised in that statement, unless a copy of the document or part of the document in question is already available for inspection pursuant to paragraph (11).

(10) Unless he has already done so, the Secretary of State shall in the case of a referred application, and may in the case of an appeal, not later than 12 weeks from the relevant date serve a written statement of the matters referred to in rule 5(2) on the applicant, the local planning authority, any statutory party and any person from whom he has required a statement of case.

(11) The local planning authority shall afford to any person who so requests a reasonable opportunity to inspect and, where practicable, take copies of any statement of case or other document which, or a copy of which, has been served on them in accordance with this rule, and of their statement of case together with a copy of any document, or of the relevant part of any document, referred to in the list comprised in that statement or otherwise served by them pursuant to this rule; and shall specify in their statement of case the time and place at which the opportunity will be afforded.

Further power of inspector to hold pre-inquiry meetings

7. – (1) Where no pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5, an inspector may hold one if he think it desirable.

(2) An inspector shall arrange for not less than 2 weeks written notice of a meeting he proposes to hold under paragraph (1) to be given to the applicant, the local planning authority, any person known at the date of the notice to be entitled to appear at the inquiry and any person known at the date of the notice to be entitled to appear at the inquiry and any other person whose presence at the meeting appears to him to be desirable.

(3) Rule 5(9) shall apply to a meeting held under this rule.

Inquiry timetable

8. – (1) Where a pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5 an inspector shall, and in any other case may, arrange a timetable for the proceedings at, or at part of, an inquiry and may at any time vary the timetable.

(2) An inspector may specify in a timetable arranged pursuant to this rule a date by which any proof of evidence and summary required by rule 13(1) to be sent to him shall be so sent.

Notification of appointment of assessor

9. Where the Secretary of State appoints an assessor, he shall notify every person entitled to appear at the inquiry of the name of the assessor and of the matters on which he is to advise the inspector.

Date and notification inquiry

10. – (1) The date fixed by the Secretary of State for the holding of an inquiry shall be, unless he considers such a date impracticable, not later than –

- (a) 22 weeks after the relevant date; or
- (b) in a case where a pre-inquiry meeting is held pursuant to rule 5, 8 weeks after the conclusion of that meeting.

(2) Where the Secretary of State considers it impracticable to fix a date in accordance with paragraph (1), the date fixed shall be the earliest date after the end of the relevant period mentioned in that paragraph which he considers to be practicable.

(3) Unless the Secretary of State agrees a lesser period of notice with the applicant and the local planning authority, he shall give not less than 4 weeks written notice of the date, time and place fixed by him for the holding of an inquiry to every person entitled to appear at the inquiry.

(4) The Secretary of State may vary the date fixed for the holding of an inquiry, whether or not the date as varied is within the relevant period mentioned in paragraph (1); and paragraph (3) shall apply to a variation of a date as it applied to the date originally fixed.

(5) The Secretary of State may vary the time or place for the holding of an inquiry and shall give such notice of any such variation as appears to him to be reasonable.

(6) The Secretary of State may require the local planning authority to take one or more of the following steps –

- (a) not less than 2 weeks before the date fixed for the holding of an inquiry, to publish a notice of the inquiry in one or more newspapers circulating in the locality in which the land is situated;

(b) to serve a notice of the inquiry on such persons or classes of persons as he may specify, within such period as he may specify;

(c) to post a notice of the inquiry in a conspicuous place near to the land, within such period as he may specify.

(7) Where the land is under the control of the applicant he shall, if so required by the Secretary of State, affix a notice of the inquiry firmly to the land or to some object on or near the land, in such manner as to be readily visible to and legible by members of the public; and he shall not remove the notice, or cause or permit it to be removed, for such period before the inquiry as the Secretary of State may specify.

(8) Every notice of inquiry published, served or posted pursuant to paragraph (6), or affixed pursuant to paragraph (7), shall contain –

(a) a clear statement of the date, time and place of the inquiry and of the powers enabling the Secretary of State to determine the application or appeal in question;

(b) a written description of the land sufficient to identify approximately its location; and

(c) a brief description of the subject matter of the application or appeal.

Appearances at inquiry

11.–(1) The persons entitled to appear at an inquiry are –

(b) the applicant;

(c) the local planning authority;

(d) any of the of following bodies if the land is situated in their area and they are not the local planning authority–

- (i) a country or district council;
 - (ii) a national Park Committee within the meaning of paragraph 5 of Schedule 17 to the Local Government Act 1972;
 - (iii) a joint planning board constituted under section 2(1) of the Planning Act or a joint planning board or special planning board reconstituted under Part I of Schedule 17 to the Local Government Act 1972;
 - (iv) an urban development corporation established under section 135 of the Local Government, Planning and Land Act 1980;
 - (v) an enterprise zone authority designated under Schedule 32 to the Local Government, Planning and Land Act 1980;
 - (vi) the Broads Authority, within the meaning of the Norfolk and Suffolk Broads Act 1988;
 - (vii) a housing action trust specified in an order made under section 67(1) of the Housing Act 1988;
- (e) where the land is in an area designated as a new town, the development corporation for the new town or the Commission for the New Towns as its successor;
- (f) a statutory party;
- (g) the council of the parish or community in which the land is situated, if that council made representations to the local planning authority in respect of the application in pursuance of a provision of a development order;
- (h) where the application was required to be notified to the Commission under section 14 of the Listed Buildings Act, the Commission;

- (i) any other person who has served a statement of case in accordance with rule 6(6) or who has served an outline statement in accordance with rule 5(6)

(2) Nothing in paragraph (1) shall prevent the inspector from permitting any other person to appear at an inquiry, and such permission shall not be unreasonably withheld.

(3) Any person entitled or permitted to appear may do so on his own behalf or be represented by counsel, solicitor or any other person.

Representative of government departments and other authorities at inquiry

12.–(1) Where –

- (a) the Secretary of State or the Commission has given a direction such as is described in rule 4(2)(a) or (b); or
- (b) the Secretary of State or any other Minister of the Crown or any government department, or any body falling within rule 11(1)(c), has expressed a view such as is described in rule 4(2)(c) and the local planning authority have included the terms of the expression of view in a statement served in accordance with rule 5(4) or 6 (1); or
- (c) another Minister of the Crown or any government department has expressed a view such as is described in rule 4(2)(c) and the Secretary of State has included its terms in a statement served in accordance with rule 5(2) or 6(10),

the applicant may, not later than 2 weeks before the date of an inquiry, apply in writing to the Secretary of State for a representative of the Secretary of State or of the other Minister, department or body concerned to be made available at the inquiry.

(2) Where an application is made in accordance with paragraph (1), the Secretary of State shall make a representative available to attend the inquiry or, as the case may be, transmit the application to the other Minister, department or body concerned, who shall make a representative available to attend the inquiry.

(3) A person attending an inquiry as a representative in pursuance of this rule shall state the reasons for the direction or expressed view and shall give evidence and be subject to cross-examination to the same extent as any other witness.

(4) Nothing in paragraph (3) shall require a representative of a Minister or a government department to answer any question which in the opinion of the inspector is directed to the merits of government policy.

Proofs of evidence

13. – (1) A person entitled to appear at an inquiry who proposes to give, or to call another person to give, evidence at the inquiry by reading a proof of evidence shall send a copy of the proof to the inspector together with, subject to paragraph (2), a written summary.

(2) No written summary shall be required where the proof of evidence proposed to be read contains no more than 1500 words.

(3) The proof and any summary shall be sent to the inspector not later than–

(a) 3 weeks before the date fixed for the holding of the inquiry, or

(b) where a timetable has been arranged pursuant to rule 8 which specifies a date by which the proof and any summary shall be sent to the inspector, that date.

(4) Where the applicant or the local planning authority send a copy of a proof to an inspector in accordance with paragraph (1), with or without a summary, they shall at the same time send a copy of that proof and any summary to the other party, and to any statutory party; and where any other party so sends a copy of such documents he shall at the same time send a copy to the applicant, the local planning authority and any (or any other) statutory party. Applicant, the local planning authority and any (or any other) statutory party.

(5) Where written summary is provided in accordance with paragraph (1), only that summary shall be read at the inquiry, unless the inspector permits or requires otherwise.

(6) Any person required by this rule to send a copy of a proof to any other person shall send with it a copy of the whole, or the relevant part, of any document referred to in it, unless a copy of the document or part of the document in question is already available for inspection pursuant to rule 6(11).

(7) The local planning authority shall afford to any person who so requests a reasonable opportunity to inspect and, where practicable, take copies of any document sent to or by them in accordance with this rule.

Procedure at inquiry

14.–(1) Except as otherwise provided in these Rules, the inspector shall determine the procedure at an inquiry.

(2) Unless in any particular case the inspector with the consent of the applicant otherwise determines, the applicant shall begin and shall have the right of final reply; and the other persons entitled or permitted to appear shall be heard in such order as the inspector may determine.

(3) A person entitled to appear at an inquiry shall be entitled to call evidence and the applicant, the local planning authority and a statutory party shall be entitled to cross-examine persons giving evidence, but, subject to the foregoing and paragraphs (4) and (5), the calling of evidence and the cross-examination of persons giving evidence shall otherwise be at the inspector's discretion.

(4) The inspector may refuse to permit –

- (a) the giving or production of evidence,
- (b) the cross-examination of persons giving evidence, or
- (c) the presentation of any other matter,

which he considers to be irrelevant or repetitious; but where he refuses to permit the giving of oral evidence, the person wishing to give the evidence may submit to him any evidence or other matter in writing before the close of the inquiry.

(5) Where a person gives evidence at an inquiry by reading a summary of his evidence in accordance with rule 13(5), the proof of evidence referred to in rule 13 (1) shall, unless the person required to provide the summary notifies the inspector that he now wishes to rely on the contents of that summary only, be treated as tendered in evidence, and the person whose evidence the proof contains shall then be subject to cross-examination on it to the same extent as if it were evidence he had given orally.

(6) The inspector may direct that facilities shall be afforded to any person appearing at an inquiry to take or obtain copies of documentary evidence open to public inspection.

(7) The inspector may require any person appearing or present at an inquiry who, in his opinion, is behaving in a disruptive manner to leave and may refuse to permit that person to return, or may permit him to return only on such conditions as

he may specify; but any such person may submit to him any evidence or other matter in writing before the close of the inquiry.

(8) The inspector may allow any person to alter or add to a statement of case served under rule 6 so far as may be necessary for the purposes of the inquiry; but he shall (if necessary by adjourning the inquiry) give every other person entitled to appear who is appearing at the inquiry an adequate opportunity of considering any fresh matter or document.

(9) The inspector may proceed with an inquiry in the absence of any person entitled to appear at it.

(10) The inspector may take into account any written representation or evidence or any other document received by him from any person before an inquiry opens or during the inquiry provided that he discloses it at the inquiry.

(11) The inspector may from time to time adjourn an inquiry and, if the date, time and place of the adjourned inquiry are announced at the inquiry before the adjournment, no further notice shall be required.

Site inspections

15.–(1) The inspector may make an unaccompanied inspection of the land before or during an inquiry without giving notice of his intention to the persons entitled to appear at the inquiry.

(2) The inspector may, during an inquiry or after its close, inspect the land in the company of the applicant, the local planning authority and any statutory party; and he shall make such an inspection if so requested by the applicant or the local planning authority before or during an inquiry.

(3) In all cases where the inspector intends to make an inspection of the kind referred in paragraph (2) he shall announce during the inquiry the date and time at which he proposes to make it.

(4) The inspector shall not be bound to defer an inspection of the kind referred to in paragraph (2) where any person mentioned in the paragraph is not present at the time appointed.

Procedure after inquiry

16.-(1) After the close of an inquiry, the inspector shall make a report in writing to the Secretary of State which shall include his conclusions and his recommendations or his reasons for not making any recommendations.

(2) Where an assessor has been appointed, he may, after the close of the inquiry, make a report in writing to the inspector in respect of the matters on which he was appointed to advise.

(3) Where an assessor makes a report in accordance with paragraph (2), the inspector shall append it to his own report and shall state in his own report how far he agrees or disagrees with the assessor's report and, where he disagrees with the assessor, his reasons for that disagreement.

(4) If, after the close of an inquiry, the Secretary of State—

(a) differs from the inspector on any matter of fact mentioned in, or appearing to him to be material to, a conclusion reached by the inspector, or

(b) takes into consideration any new evidence or new matter of fact (not being a matter of government policy),

and is for that reason disposed to disagree with a recommendation made by the inspector, he shall not come to a decision which is at variance with that

recommendation without first notifying the persons entitled to appear at the inquiry who appeared at it of his disagreement and the reasons for it; and affording to them an opportunity of making written representations to him within 3 weeks of the date of the notification, or (if the Secretary of State has taken into consideration any new evidence or new matter of fact, not being a matter of government policy) of asking within that period for the re-opening of the inquiry.

(5) The Secretary of State may, as he thinks fit, cause an inquiry to be re-opened, and he shall do so if asked by the applicant or the local planning authority in the circumstances and within the period mentioned in paragraph (4); and where an inquiry is re-opened (whether by the same or a different inspector)–

(a) the Secretary of State shall send to the persons entitled to appear at the inquiry who appeared at it a written statement of the matters with respect to which further evidence is invited; and

(b) paragraphs (3) to (8) of rule 10 shall apply as if the references to an inquiry were references to a re-opened inquiry.

Notification of decision

17. – (1) The Secretary of State shall notify his decision on an application or appeal, and his reasons for it, in writing to all persons entitled to appear at the inquiry who did appear, and to any other person who, having appeared at the inquiry, has asked to be notified of the decision.

(2) Where a copy of the inspector's report is not sent with the notification of the decision, the notification shall be accompanied by a statement of his conclusions and of any recommendations made by him; and if a person entitled to be notified of the decision has not received a copy of that report, he shall be supplied with a copy of it on

written application made to the Secretary of State within 4 weeks of the date of the decision.

(3) In this rule "report" includes any assessor's report appended to the inspector's report but does not include any other documents so appended; but any person who has received a copy of the report may apply to the Secretary of State in writing, within 6 weeks of the date of the Secretary of State's decision, for an opportunity of inspecting any such documents and the Secretary of State shall afford him that opportunity.

Procedure following quashing of decision

18. Where a decision of the Secretary of the Secretary of State on an application or appeal in respect of which an inquiry has been held is quashed in proceedings before any court, the Secretary of State—

- (a) shall send to the persons entitled to appear at the inquiry who appeared at it a written statement of the matters with respect to which further representations are invited for the purposes of his further consideration of the application or appeal; and
- (b) shall afford to those persons the opportunity of making, within 3 weeks of the date of the written statement, written representations to him in respect of those matters or of asking for the re-opening of the inquiry; and
- (c) may, as he thinks fit, cause the inquiry to be reopened (whether by the same or a different inspector) and if he does so paragraphs (3) to (8) of rule 10 shall apply as if the references to an inquiry were references to a re-opened inquiry.

Allowing further time

19. The Secretary of State may at any time in any particular case allow further time for the taking of any step which is required or enabled to be taken by virtue of these Rules, and references in these Rules to a day by which, or a period within which, any step is required or enabled to be taken shall be construed accordingly.

Service of notices by post

20. Notices or documents required or authorised to be served or sent under these Rules may be sent by post.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวทิพาพันธ์ุ ศรีพิทักษ์ เกิดเมื่อวันอังคารที่ 9 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2519 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542